

Hogyan tovább a KATA után?

2022. július 18. napján jelent meg a híradásokban az információ, mely szerint Novák Katalin köztársasági elnök asszony aláírta a KATA-ról szóló törvénymódosítást.

Ennek eredményeképpen a tervezetben és a korábban már nyilvánosságra hozott feltételekkel került a Magyar Közlönybe a törvénymódosítás.

A Kamara közzétett a honlapján egy részletes ismertetőt az átalányadózásról, mellyel kapcsolatban fontosnak tartom kiemelni, hogy **az igazságügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatban kizárólag csak a 40%-os költséghányvad érvényesíthető.**

A KATA adózási mód alól történő kikerülést követően felmerülhet adószámos magánszemélyként az adózás¹, de megjegyzem ez egy különleges vállalkozási forma. A jövedelem megállapításának a szabályait az Szja törvény² tartalmazza, a biztosítási státuszról a Tbj. törvény³ rendelkezik. Ez az adózási mód azonban nem azonos az egyéni vállalkozással, mivel az egyéni vállalkozó fogalmát a 2009. évi CXV. törvény határozza meg, melyben lényeges fogalmak szerepelnek úgymint üzletszerű, rendszeres.

Tehát az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerint:

*Magyarország területén természetes személy a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti letelepedés keretében **üzletszerű - rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott - gazdasági tevékenységet egyéni vállalkozóként végezhet.***

Az üzletszerűség fogalmába beletartozhat akár az évi két alkalom is, azonban konkrét meghatározás hiányában az egyes esetekről a körülmények együttes mérlegelését követően kell dönteni.

A **rendszeres öregségi nyugellátásban részesülő igazságügyi szakértőnek** a megbízások számának függvényében javasolt és előnyös adózási mód lehet az adószámos magánszemély, illetve amennyiben egyéni vállalkozó, az átalányadózás választása.

Adószámos magánszemélyként az elért jövedelme után 15 %-os szja fizetési kötelezettsége keletkezik. Azonban az adózási státuszának egyedi jellegére tekintettel akkor javasolt ezt az adózási formát választania, ha **a felkérések nem rendszeresek és évi pár alkalomra tehetőek.**

A rendszeres jövedelemszerző tevékenységnél egy ellenőrzés során a tevékenységét üzletszerűnek is megítélhetik, ez utólagos adófizetési kötelezettséget és büntető szankciókat vonhat maga után.

Példa az adószámos magánszemély adózására, aki rendszeres öregségi nyugellátásban részesül

Bevétel az adóévben (január 01 – december 31.): 800 000 Ft

Költség elszámolás a választás alapján:

¹ részletek a korábban megjelent hírlevelekben

² 1995. évi CXVII. törvény

³ 2019. évi CXXII. törvény

- 10%-os költséghányad alkalmazásával: 80 000 Ft
SZJA adóalapja: Bevétel 90%-a
 $800\,000 * 0,9 = 720\,000$ Ft
15% szja 108 000 Ft
- Tételes költség elszámolással: a bizonylatoknak az árbevétel szerző
 - tevékenységhez szorosan kapcsolódnia kell,
 - számla tartalmazza az adószámos magánszemély adószámát.

SZJA adóalapja: Bevétel – számlával igazolt költségek

$800\,000$ Ft – $150\,000$ Ft (példaként meghatározva) = $650\,000$ Ft

15% szja 97 500 Ft

! Az adószámos magánszemélynek a tárgynegyedévet követő hó 12. napjáig adóelőleget kell fizetnie, ha az adott időszakban az adóelőleg fizetési kötelezettsége elérte a 10 000 Ft-ot.

Egyéni vállalkozóként dolgozó igazságügyi szakértők jövedelemének adózása az átalányadóban

Az igazságügyi szakértő 2022. szeptember 1-jétől tevékenységével kapcsolatos adózási kötelezettségét már nem teljesítheti a KATA adózási móddal, így a működésének főbb jellemzői alapján választhatja - jelenleg talán a legkedvezőbb adózási módot – az átalányadózást, abban az esetben, ha a tárgyévet megelőző adóévben a bevétele nem haladta meg az éves minimálbér tízszeresét, 2022. évben ez az összeg 24.000.000 Ft ($200.000 * 12 * 10$). Az az igazságügyi szakértő, aki a KATA adózás alól kikerül és ezt követően 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választja, annak éves bevétele 2022. év szeptember – december hónapokra nem haladhatja meg a 8.000.000 Ft-ot⁴

Az egyéni vállalkozóként dolgozó igazságügyi szakértő tevékenységét az alábbi jogviszonyok egyikében végezheti:

- főállású egyéni vállalkozóként
- mellékállásban,
 - ha már rendelkezik heti 36 órát meghaladó munkaviszonnyal, illetve társas vállalkozóként van biztosítási jogviszonya,
 - a nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, képzésben részt vevő személyként, hallgatóként,⁵
 - a kisgyermekkel otthon lévők, akik nem nagyszülőként, gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülnek, vagy egyéb jogcímen biztosítottak,
- kiegészítő tevékenységként a saját jogú nyugdíjas, továbbá az özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Az átalányadó, társadalombiztosítási járulék és a szociális hozzájárulási adó kötelezettség mértékét meghatározó fogalmak a 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján

⁴ Magyar Közlöny 134. szám, 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 2. §

⁵ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény

Minimálbér:

A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alaphír kötelező legkisebb összege 2022. évben 200 000 Ft. A számítások során 2023. évre vonatkozóan a 230 000 Ft-ot alkalmazom.

Garantált bérminimum: A legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimuma a teljes munkaidő teljesítése esetén. Ennek összege 2022. évben: 260 000 Ft/hó. A számításokban 2023. évre 300 000 Ft/hó összeggel számolok., tekintettel arra, hogy az igazságügyi szakértői tevékenység esetében a garantált bérminimum összege az irányadó járulékalap.

Példák az egyéni vállalkozóként tevékenykedő igazságügyi szakértők átalányadózás szerinti adókötelezettségére⁶

- 1. rendszeres öregségi nyugellátásban részesülő nyugdíjasként kiegészítő tevékenységet folytat**
- 2. mellékállású egyéni vállalkozóként végzi a tevékenységet**
- 3. főállású egyéni vállalkozó, akinek az adóköteles jövedelme**
 - nem éri el a garantált bérminimumot
 - eléri a garantált bérminimumot

1. Rendszeres öregségi nyugellátásban részesülő kiegészítő tevékenységet folytató igazságügyi szakértő

A rendszeres öregségi nyugellátásban részesülő igazságügyi szakértő, aki folyamatosan kap megbízást kirendelő hatóságoktól, illetve magánszakértői vélemény készítésére felkérést, akkor számára a legkedvezőbb adózási forma a KATA helyett az átalányadózás, mivel csak SZJA és iparűzési adó fizetési kötelezettsége van. Bevétel esetén a tárgynegyedévet követő hónap 12-ig kell SZJA adóelőleget bevallani és megfizetni abban az esetben, ha a korrigált adóalapja után fizetendő adó összege meghaladja az 10.000 Ft-ot.

Az adóköteles jövedelmét nem terheli a Tbj (18,5%) és a szociális hozzájárulási adó (13%), ugyanakkor köteles az iparűzési adó megfizetésére. Az iparűzési adóelőleg megfizetésének esedékessége március 15-e és szeptember 15-e.

Fontos megjegyezni, hogy az **iparűzési adó alapja** nem a korrigált adóalap, hanem a **bevétel 40%-os költséggel csökkentett összege (a jövedelem)**. Az iparűzési adó éves bevallásának esedékessége adóévet követő május 31-e.

Az átalányadó részleteit szabályozó SZJA törvényben⁷ nevesítésre került a mentesített adóalap összege, amely az adott évben érvényes éves minimálbér 50 %-a⁸. (Mentesített adóalap a minimálbér alapján)

1/a. táblázat – 2023. évi tervezet

⁶ Amennyiben a tárgyévet megelőző adóévben a bevétel nem haladta meg az éves minimálbér tízszeresét, 2022. évben ez az összeg 24.000.000 Ft

⁷ 1995. évi CXVII. törvény X. Fejezet

⁸ 1995. évi CXVII. törvény 47.§ (4a) bekezdés

	Bevétel	2 300 000	
	Költséghányad 40%	920 000	
	Adóalap	1 380 000	230 000
	Mentesített - adóalap a minimálbér alapján	1 380 000	(230.000*12/2)
	Korrigált adóalap	0	
	Szja 15%	0	
	Tbj 18,5 %	0	
	Szochó 13 %	0	
	Iparűzési adó (adóalap*1.2*2%)	33 120	(1.380.000*1.2*2%)
	Összes adó	33 120	
	Nettó jövedelem	2 266 880	
	adóterhelés	1.44%	

Az 1/a. számú táblázatban szereplő bevétel összege alapján – amennyiben éves bevétele eléri, de, nem haladja meg a 2 300 00 Ft-ot, - a nyugdíjas igazságügyi szakértőnek kizárólag iparűzési adó fizetési kötelezettsége keletkezik - a minimálbér alapján – a mentesített adóalappal korrigált adóalapja 0 Ft, így nincs személyi jövedelemadó köteles jövedelme.

1/b. táblázat – 2023. évi tervezet

	Bevétel	5 335 250	
	Költséghányad 40%	2 134 100	
	Adóalap	3 201 150	230 000
	Mentesített - adóalap a minimálbér alapján	1 380 000	(230.000*12/2)
	Korrigált adóalap	1 821 150	
	Szja 15%	273 173	
	Tbj 18,5 %	0	
	Szochó 13 %	0	
	Iparűzési adó (adóalap*1.2*2%)	76 828	(3.201.150*1.2*2%)
	Összes adó	350 000	
	Nettó jövedelem	4 985 250	
	adóterhelés	6.56%	

Az 1/b. számú táblázatban feltüntetett bevétel összegét a régi KATA törvény alapján fizetendő kötelezettségek figyelembevételével határoztam meg. Nyugdíjas KATA-s egyéni vállalkozó éves szintű fizetési kötelezettsége:

$$\begin{array}{r}
 12*25\,000\text{ Ft} = \quad 300\,000\text{ Ft (KATA adó)} \\
 \underline{\text{tételes iparűzési adó:}} \quad 50\,000\text{ Ft} \\
 \text{Mindösszesen:} \quad 350\,000\text{ Ft}
 \end{array}$$

Így az a nyugdíjas igazságügyi szakértő, akinek az éves bevétele 5 335 250 Ft, az általa fizetendő adók összege (szja, IPA) megegyezik a régi KATA törvény alapján fizetendő adók összegével.

2. Mellékállású egyéni vállalkozó igazságügyi szakértő

A mellékállásban végzett egyéni vállalkozói tevékenység feltétele, hogy a törvényben előírt rá vonatkozó, - a 2. oldalon már részletesen bemutatott - feltételeknek megfeleljen. Ebben az esetben a korrigált adóalap után személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége keletkezik, melyre vonatkozóan a negyedévet követő hó 12. napjáig adóelőleget kell fizetnie, amennyiben a számított adó összege eléri a 10 000 Ft-ot.

A mellékállású egyéni vállalkozónak csak a **ténylegesen realizált jövedelmét** terheli társadalombiztosítási járulék (18,5%) és szociális hozzájárulási adó (13%). Nagyon fontos, hogy ezen kötelezettségek **havi bevallási** esedékességgel teljesítendő, így minden tárgyhót követő 12. napon be kell nyújtani a kiszámított összegről a bevallást (58 számú bevallás) és ezzel egyidejűleg kell az adót megfizetni.

! A járulékokról a bevallást akkor is be kell nyújtani, ha az adott hónapban nem keletkezett fizetési kötelezettség, ebben az esetben „nullás” tartalmú lesz a benyújtandó bevallás.

	Bevétel	5 000 000	
	Költséghányad 40%	2 000 000	
	Adóalap	3 000 000	230 000
	Mentesített - adóalap a minimálbér alapján	1 380 000	(230.000*12/2)
	Korrigált adóalap	1 620 000	
	Szja 15%	243 000	(1.620.000*15%)
	Tbj 18,5 %	299 700	(1.620.000*18,5%)
	Szochó 13 %	210 600	(1.620.000*13%)
	Iparűzési adó (adóalap*1.2*2%)	72 000	(3.000.000*1.2*2%)
	Összes adó	825 300	
	Nettó jövedelem	4 174 700	
	adóterhelés	16.51%	

A mellékállású egyéni vállalkozó esetében szintén figyelembe vehető a mentesített adóalap a korábbiakban leírtak szerint. Az adó és járulékfizetési kötelezettség a korrigált adóalap alapján teljesítendő. A korrigált adóalap éven belül úgy számítandó, hogy mindaddig, amíg a korrigált adóalap nem éri el a mentesített összeget, nincs adófizetési kötelezettség. Amennyiben ezt az összeget meghaladja a korrigált adóalap, a mentesített összeget meghaladó adóalap után kell megfizetni a szja (15%), Tbj. (18,5%) és Szochó (13%) összeget.

Az iparűzési adó alapja itt szintén nem a mentesített, hanem a mentesítés nélküli adóalap 120 %-a.

3. Főállású egyéni vállalkozó igazságügyi szakértő átalányadózása

A főfoglalkozású átalányadózó esetében nem ilyen egyszerű a helyzet mind a mellékfoglalkozású és a nyugdíjas átalányadózó esetén, mert **a főállású egyéni vállalkozónak minden hónapban ún. minimum járulékfizetési kötelezettsége van, ami azt jelenti, hogy ezt a minimum járulék összeget akkor is meg kell fizetnie, ha az adott hónapban egyetlen**

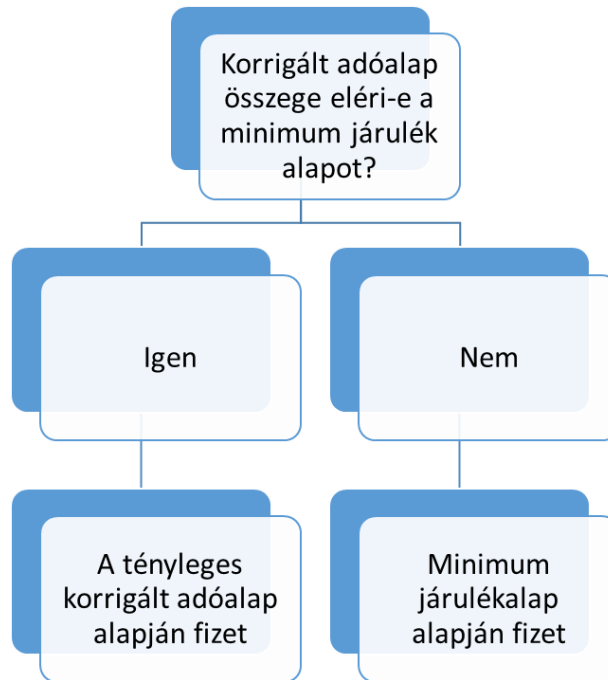
forint bevétele sem volt, vagy a bevétele alapján számított adóalap nem éri el a minimum járulékalapot.

A fentiek miatt annak eldöntése sem egyszerű, hogy a szakértő számára az átalányadó, vagy éppen a tényleges költségelszámolás adózási mód lesz-e a kedvezőbb, ezért javasoljuk, hogy keressenek fel egy könyvelőt, vagy adószakértőt!

Röviden bemutatjuk az elszámolás lényegét annak előrebocsátásával, hogy ebben az esetben mindenképp részletes adótervezés javasolt, amelynek során figyelembe kell venni

- a várható havi bevételek összegét,
- a havonta ténylegesen felmerülő költségeket,
- a fizetendő minimum adókat és járulékokat/tényleges adókat és járulékokat.

A főállású egyéni vállalkozó esetében az átalányadó számításakor minden hónapban meg kell vizsgálni, az alábbi ábra szerint a korrigált adóalap alakulását⁹.

Azaz,

- ha **eléri, vagy meghaladja a tényleges korrigált adóalapja a minimum járulékalapot**, akkor az adott hónapban a **tényleges korrigált adóalap alapján kell fizetnie a járulékot**.
- ha **nem éri el a tényleges korrigált adóalapja a minimum járulékalapot**, akkor a **minimum járulékalap alapján mindenképp meg kell fizetnie a járulékot**.¹⁰

⁹ A számítások során a 2023. évre várható adatokkal számolva: minimálbér: 230.000 Ft, garantált bérminimum: 300.000 Ft.

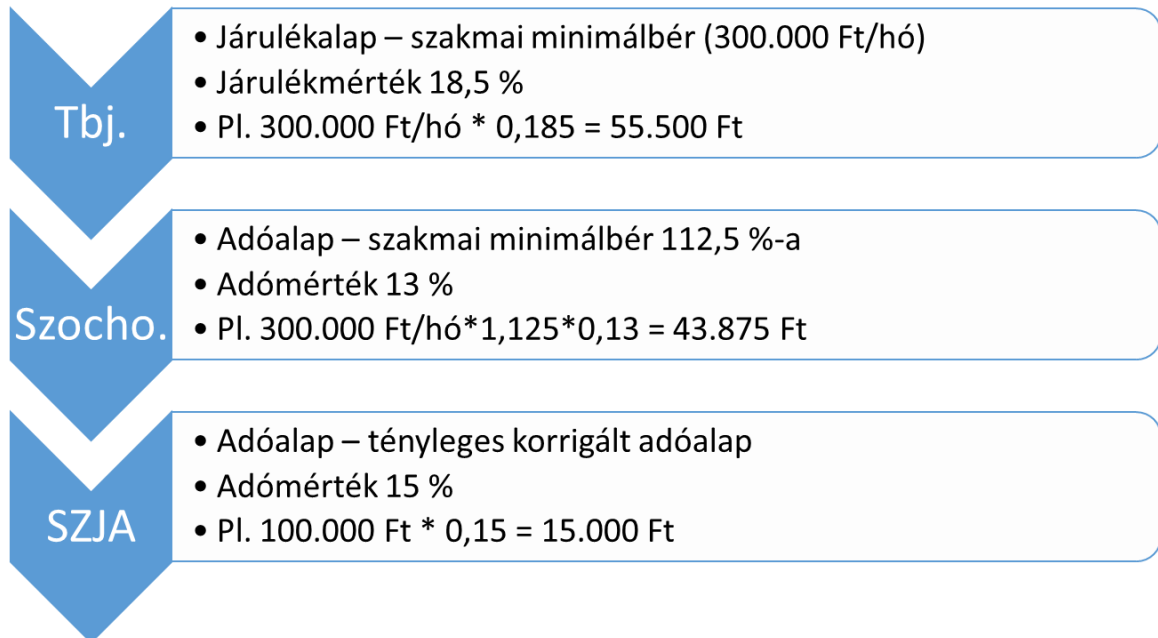
¹⁰ Csak azokra a napokra, mikor nem volt kieső ideje, azaz nem részesült táppénzben, nem volt CSED-en, GYED-en, stb.

Az alábbiakban szemléletesen bemutatjuk a fenti szabály alkalmazását a havonkénti elszámolások elkészítésénél.

Adó és járulékfizetés

Ha **nem éri el** tényleges adóalap a minimum járulékalapot

Tényleges, – a minimálbér alapján - korrigált adóalap = 100.000 Ft/hó

Adó és járulékfizetés

Ha **eléri vagy meghaladja a tényleges adóalap a minimum járulékalapot**
Tényleges, - a minimálbér alapján - korrigált adóalap = 600.000 Ft/hó

Az alábbi példa pedig az éves elszámolást mutatja be, amelyre két példát mutatunk be.

Feltételezések a számításnál:

- a szakmai minimálbér 300.000 Ft/hó, azonban az egyéni vállalkozó havi korrigált adóalapja nem érte el azt az összeget
- az egyéni vállalkozó korrigált adóalapja kivétel nélkül minden hónapban eléri, vagy meghaladja az 562.500 Ft-ot.

1./ A főállású egyéni vállalkozó bevétele nem haladja meg a 12.000.000 Ft-ot és az ÁFÁ-ban **alanyi adómentességet**¹¹ választott.

Feltételezés: minden hónapban 1.000.000 Ft a bevétele, így az első két hónapban nem éri el a szakmai minimálbér összegét a korrigált adóalap, emiatt január és február hónapban a minimum járulékot kell fizetnie.

			Alanyi adómentes *	
		Bevétel	12 000 000 Ft	
		ÁFA	0 Ft	
		Bruttó bevétel	12 000 000 Ft	
		Költséghányad 40%	4 800 000 Ft	(12.000.000 *0,4)
		Adóalap	7 200 000 Ft	
		Mentesített - adóalap a minimálbér alapján	1 380 000 Ft	(230.000*12/2)
		Korrigált adóalap	5 820 000 Ft	
		Szja 15%	873 000 Ft	(5.820.000 *0,15)
		Tbj 18,5 %	1 187 700 Ft	(5.820.000*0,185)+111.000
		Szocho 13 %	844 350 Ft	(5.820.000*0,13)+87.750
		Iparűzési adó (adóalap*1,2*2%)	172 800 Ft	(7.200.000*1,2*0,02)
		Összes adó	3 077 850 Ft	
		Nettó jövedelem	8 922 150 Ft	
		adóterhelés	25,65%	

A Tbj. sorban a + 111.000 Ft a január és február hónap minimum járulék fizetési kötelezettség miatti többlet. ($300.000 \text{ Ft/hó} * 0,185 = 55.500 \text{ Ft} * 2 \text{ hó} = 111.000 \text{ Ft}$)

A Szocho. sorban a + 87.750 Ft a január és február hónap minimum járulékfizetési kötelezettség miatti többlet. ($300.000 \text{ Ft/hó} * 1,125 * 0,13 = 43.875 \text{ Ft} * 2 \text{ hó} = 87.750 \text{ Ft.}$)

Hiszen ekkor a korrigált adóalap nulla, de a minimum járulékfizetési kötelezettség ebben a hónapban is fennáll.

¹¹ **Alanyi adómentes** = a számláiban nem számít fel ÁFÁ-t, de nem is vonhatja le a beszerzései ÁFÁ-ját.
Maximum 12 millió Ft éves bevételig választhatja

2./ A főállású egyéni vállalkozó bevétele meghaladja a 12.000.000 Ft-ot és az ÁFA-ban az **általános szabályok**¹² szerint adózik.

Feltételezés, hogy az első hónap bevétele legalább 1.950.000 Ft, azaz ebben a hónapban a mentesített adóalapon felül még teljesíti a minimum járulékalaphoz szükséges bevételt is, majd ezt követően minden hónapban a korrigált adóalapja eléri, vagy meghaladja a minimum járulékalapot.

Általános ÁFA szabály**			
	Bevétel	15 000 000 Ft	
	27 % ÁFA	4 050 000 Ft	
	Bruttó bevétel	19 050 000 Ft	
	Költséghányad 40%	6 000 000 Ft	(15.000.000 *0,4)
	Adóalap	9 000 000 Ft	
	Mentesített - adóalap a minimálbér alapján	1 380 000 Ft	(230.000*12/2)
	Korrigált adóalap	7 620 000 Ft	
	Szja 15%	1 143 000 Ft	(7.620.000 *0,15)
	Tbj 18,5 %	1 409 700 Ft	(7.620.000*0,185)
	Szochó 13 %	990 600 Ft	(7.620.000*0,13)
	Iparűzési adó (adóalap*1,2*2%)	216 000 Ft	(9.000.000*1,2*0,02)
	Összes adó	3 759 300 Ft	
	Nettó jövedelem	11 240 700 Ft	
	adóterhelés	25,06%	
	Feltételezzük, hogy van levonható ÁFA	600 000 Ft	évente
	Fizetendő ÁFA évente	3 450 000 Ft	ÁFA bevallás

Ebben az esetben nem a minimum járulékalap, hanem a tényleges korrigált adóalap alapján kell az adót és a járulékot is megfizetni.

Érvényesíthető kedvezmények

A KATA adózási mód alól kikerülő egyéni vállalkozóknak az átalányadó választása eredményeképpen megnyílik a jogosultságuk az SZJA törvényben meghatározott adóalap-kedvezmények igénybevételére. A törvényben rögzített feltételek fennállása mellett, csökkenthetik a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségüket az alábbi sorrendben:

1. a négy vagy többgyermekes anyák kedvezménye,
2. a 25 év alatti fiatalok kedvezménye,
3. a 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletben meghatározott betegségek esetén járó személyi kedvezmény,
4. az első házások kedvezménye,
5. a kedvezményezett eltartottak után érvényesíthető családi kedvezmény.

¹² **Általános ÁFA szabály** = a számláiban felszámítja az ÁFA-t és a beszerzései ÁFA-ját le is vonhatja. Az ÁFA csak elszámolt tétel, a vállalkozó beszedi, levonja a beszerzései után fizetett ÁFA-t és a különbözetet a költségvetésbe befizeti. Az adóterhelést nem érinti.

A fentiekén túl további lehetőség a személyi jövedelemadóból az egyes megtakarítási formákban a befizetések kiegészítése. Az önkéntes nyugdíjpénztár, vagy önkéntes egészségpénztár tagja, illetve nyugdíjbiztosítási szerződést kötött személy a befizetése után adójóváírásban részesül, melynek mértéke az éves befizetés 20 %-a (de maximálva van 100.000 Ft/130.000 Ft-ban, vagy 150.000 Ft-ban az egyes megtakarítási típus függvényében, azonban mind összesen nem haladhatja meg éves szinten a 280.000 Ft-ot).

További kiadásként jelentkezhet egy másik - nem vállalkozói – bankszámla nyitása, annak érdekében, hogy a magánszemélyt érintő jóváírások és terhelések elkülönüljenek az egyéni vállalkozás pénzforgalmától, amely szükséges a havi gyakoriságú bevallásokhoz, befizetésekhez.¹³

Ez abban az esetben érvényes, ha az átalányadózási formát választó egyéni vállalkozó éves szintű értékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó bevétele nem haladja meg az ÁFA¹⁴ törvény 188.§ (2) bekezdésében meghatározott, az alanyi adómentesség választására jogosító felső értékhatárt, amely jelenleg 12 000.000 Ft. Egyéb esetben az adózó vállalkozói bankszámla nyitásra kötelezett.

A vállalkozó nyilvántartás vezetési kötelezettsége is megváltozik. Az átalányadózó vállalkozásnak **bevételi nyilvántartást** kell vezetnie, amelyet **pénzforgalmi szemléletben** kell elkészítenie.¹⁵

Az átalányadózást választó igazságügyi szakértő bevallási kötelezettségei

Szólnunk kell még néhány szót a vállalkozó bevallási kötelezettségeiről is, hiszen ezek is jelentősen változnak a KATA kötelezettségekhez képest.

- A főállású és a mellékfoglalkozású egyéni vállalkozónak minden hónapról, a **tárgyhót követő hónap 12. napjáig** le kell adnia a **járulék bevallást** (58 a bevallás száma) **Nyugdíjasnak nem kell!!!**
- Az egyéni vállalkozónak a havi esedékességű járulék bevallás mellett személyi jövedelemadóelőleg fizetési kötelezettsége is van, melynek összegét a negyedévet követő hónap 12. napjáig kell meghatároznia és befizetni a NAV SZJA számlára abban az esetben, ha az adóelőleg összege elérte a 10 000 Ft-ot (kölségvetési számlaszám:10032000-06056353, adónem kód: 103). **A kapcsolódó bevallási kötelezettség majd az éves SZJA bevallásban lesz!**
- Az **ÁFA kört választó** egyéni vállalkozónak (főállású, mellékfoglalkozású és nyugdíjas is) **ÁFA bevallási** (65 a bevallás száma) kötelezettsége van – havonta, vagy negyedévente – a tárgyhót követő hónap 20.-ig, vagy a tárgynegyedévet követő hónap 20.-ig.

¹³ Az ÁFÁ-ban alanyi adómentességet választó vállalkozónak is javasoljuk célszerűségi okból a külön bankszámlát, amelyen csak a vállalkozói bevételek és kiadások jelennek meg.

¹⁴ 2007. évi CXXVII. törvény, az általános forgalmi adóról

¹⁵ **Pénzforgalmi szemlélet** = amikor a pénzt kézhez kapom, vagy a bankszámlámon jóváírják, akkor lesz bevétel.

Éves bevallási kötelezettségek – minden egyéni vállalkozónak be kell nyújtania:

- SZJA bevallás a tárgyévet követő év május 20.-ig (bevallás száma 53)
- iparüzési adó bevallás a tárgyévet követő és május 31.-ig (bevallás HIPAK)

Egyszeri feladatként további bejelentési és bevallási feladatok jelentkeznek a 2022. szeptember 01.-i áttéréssel kapcsolatban

- Mindenki kikerül a törvény erejénél fogva a KATA hatálya alól 2022.08.31.-én, azaz a régi KATA alól nem kell kijelentkezni.
- 22KATA nyilatkozat 30 napon belül legkésőbb 2022.09.30.-ig beadandó a 2022.01.01-08.31. időszak bevételeiről. Fontos, a megszűnési szabályt kell alkalmazni és nem csak a kiegyenlített számlákat, hanem a még **2022.08.31.-ig kiállított, de a még 2022.08.31.-ig ki nem egyenlített számlák összegét is szerepeltetni kell a nyilatkozatban.**
- 22T101E benyújtani 2022.10.31.-ig, ha átalányadót szeretne választani. Ha nem küldi be, akkor tételes költségelszámolást kell alkalmaznia. Mindenkire vonatkozik, főállású, mellékfoglalkozású és nyugdíjas is.
- 22T1041 biztosítási jogviszony bejelentés 2022.08.31.-ig. A főállású és a mellékfoglalkozású egyéni vállalkozónak is be kell nyújtani. **Nyugdíjasnak nem kell!**
- HIPA bejelentkezés - nem kell, mert a KATA alól automatikusan kijelentik és átkerül a normál vagy egyszerűsített szabályok szerinti HIPA kötelezettség alá. (HIPA-ban még bizonytalanság van, lehet, hogy változik.)

A módosítás előtti KATA törvény engedélyezte a betéti társaságoknak, közkereseti társaságoknak és az ügyvédi irodáknak is ennek a kedvező adózási formának a választását.

A KATA törvényt érintő és elfogadott módosítások alapján ezeknek a társaságoknak 2022. augusztus 31. napján megszűnik a KATA alanyisága. Továbbműködésük esetén dönteniük kell az új adózási formáról, melynek során át kell térniük a kettős könyvvitelre, **azonban a 2022. szeptember 01. napjára elkészített nyitómérlegüket nem kötelesek könyvvizsgálóval ellenőriztetni.**¹⁶

Számukra három lehetőség van:

- megszűnnek (végelszámolás, felszámolás), és utána egyéni vállalkozást indítanak, és ott választhatják az átalányadózást,
- tovább működnek és KIVA adózási módot választanak – ezt be kell jelenteniük a 22T201T nyomtatványon
- tovább működnek és a társasági adó törvény hatálya alá tartoznak – ez automatikus, nem kell külön bejelenteni.

A KATA alanyiség megszűnésével további kérdések is merülhetnek fel az igazságügyi szakértőket érintően a számlázással kapcsolatban.

Sajnos a KATA-sként megállapított összeget az újonnan felmerülő költségekre tekintettel nem lehet egyoldalúan megváltoztatni. A problémát jelenti a számla kiállításának az ideje és a kiállító adóalanyi státusza, mivel az ÁFA tv-ben a termék értékesítésre és szolgáltatás nyújtásra

¹⁶ Magyar Közlöny 134. szám, 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 3. §

vonatkozó különös szabályok című fejezetben a teljesítés időpontja az alábbiak szerint került meghatározásra.

57. (2) Bírósági vagy más hatósági eljárás keretében bíróságnak vagy más hatóságnak nyújtott szolgáltatás esetében, ha az ennek fejében járó ellenértéket a bíróság vagy más hatóság határozattal (végzéssel) állapítja meg, teljesítés az ellenértéket megállapító jogerős határozatnak (végzésnek) vagy véglegessé vált döntésnek a szolgáltatás nyújtójával történő közlése.

Teljesítési időpontnak a fentieknek megfelelően az számít, amikor a jogerős határozatot (végzést) az igazságügyi szakértőnek kézbesítették.

Ennek az ellentmondásnak a feloldására még nem adott ki a Pénzügyminisztérium állásfoglalást.....

Fentiekre tekintettel az igazságügyi szakértőnek a 2022. augusztus 31-e után kiállított számla összegé már a választott új vállalkozási formájára irányadó szabályok szerint kell elszámolnia és az adót megállapítania.

Jelen hírlevél összeállításában jelentős szakmai segítséget kaptam Trenka Gyulától és Fábiánné Játékos Judit Ilonától, a Közgazdasági, vám- és egyes pénzügyi területek szakmai tagozat elnökétől és elnökhelyettes asszonyától. Ezúton köszönöm nekik a közreműködésüket és segítő észrevételeiket.